

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 9. 4. 2025 stížnost zmocněnce poškozené [příjmení] [jméno] [příjmení], LL.M., advokáta se sídlem Krajinská 224/37, 370 01 České Budějovice, podanou proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 2. 2025, č. j. 17 T 7/2024-617,

a rozhodl

takto:

Podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. se usnesení zrušuje a znovu se rozhoduje takto:

- I. Podle § 151 odst. 3, odst. 6 tr. ř. se zmocněnci [příjmení] [jméno] [příjmení], LL.M., advokátovi se sídlem [adresa], přiznává odměna, náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas za právní pomoc poškozené včetně DPH v celkové výši 105 401,07 Kč.
- II. Podle § 151 odst. 3 tr. ř. a contrario se co do částky 91 839 Kč návrh zmocněnce zamítá.

Odůvodnění:

1. Usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 2. 2025, č. j. 17 T 7/2024-617, bylo rozhodnuto tak, že podle ustanovení § 151 odst. 3, odst. 6 tr. ř. a podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále též, „AT“ či, „advokátní tarif“) se zmocněnci poškozené [příjmení] [jméno] [příjmení] stanoví odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 85 073,07 Kč (sestavující z odměny a náhrady hotových výdajů ve výši 65 220 Kč, náhrady cestovních výdajů ve výši 3 638,32 Kč, náhrady promeškaného času ve výši 1 450 Kč a DPH ve výši 14 764,75 Kč); a že co do částky 112 167 Kč se návrh zmocněnce zamítá.

2. V odůvodnění usnesení Krajský soud v Českých Budějovicích nejprve připomíná plnou moc ze dne 27. 10. 2022 udělenou poškozenou, resp. její zákonnou zástupkyní, zmocněnci [příjmení] [příjmení] a rozsudek tamního soudu ze dne 8. 8. 2024, č. j. 17 T 7/2024-557, jímž byl obžalovaný [příjmení], ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 1. 2025, č. j. 10 To 88/2024-589, pravomocně uznán vinným zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea 2, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku a byl mu uložen trest odnětí svobody v trvání 5 roků a 6 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou; dále byla odsouzenému uložena povinnost nahradit poškozené nemajetkovou újmu ve výši 150 000 Kč.

3. Po připomenutí zákonné právní úpravy obsažené v ustanoveních § 51a odst. 1, odst. 2, odst. 4 tr. ř. a § 155 odst. 5 tr. ř. krajský soud dále uvádí, že zmocněnec ve svém návrhu žádá na státu zaplacení odměny a náhrady hotových výdajů, kdy požaduje částku ve výši 197 240,07 Kč.

4. Dále krajský soud v odůvodnění napadaného usnesení uvádí, že při stanovení výše mimosmluvní odměny zmocněnce vycházel z povahy úkonů právní služby a že rozlišil, zdali se jedná o úkony výlučně spojené s adhezním řízením, za které zmocněnci náleží odměna ve výši 7 100 Kč (a to jak v případě podle AT ve znění platném od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024, tak i v případě AT ve znění platném od 1. 1. 2025); či zdali se jedná o ostatní úkony právní služby – tzv. neadhezní povahy, za které zmocněnci náleží odměna ve výši 1 500 Kč (podle AT ve znění platném od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024), resp. odměna ve výši 5 260 Kč (podle AT ve znění platném od 1. 1. 2025). Následně je uvedeno, že vzhledem k tomu, že zmocněnec je plátcem daně z přidaného hodnoty, náleží mu odměna a náhrada hotových výdajů zvýšená o tuto daň, tj. o 21 %. Zmocněnci rovněž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (podle AT ve znění platném od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024), resp. ve výši 450 Kč (podle AT ve znění platném od 1. 1. 2025) a náhrada za

proměřený čas ve výši 100 Kč (podle AT ve znění platném od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024), resp. ve výši 150 Kč (podle AT ve znění platném od 1. 1. 2025).

5. Blíže se mechanismem výpočtu výše odměny a náhrad zabývá krajský soud v bodě 6. odůvodnění usnesení.

6. Z další části odůvodnění, resp. z tabulky v něm uvedené, vyplývá, že krajský soud provedl v určitých směrech korekci návrhu zmocněnce, a to konkrétně co do nárokové výše odměny za jednotlivé úkony právní služby; co do výše náhrady cestovních výdajů a co do výše nárokové DPH odvíjející se od konečného součtu všech těch položek, které byly soudem přiznány, resp. od výše odměny či náhrady za ně přiznané. Ve zbylém rozsahu soud odměnu a náhradu hotových výdajů zmocněnci přiznal dle jeho návrhu.

7. V rámci této tabulky se soud prvního stupně blíže vyjádřil i k důvodům provedené korekce částek zmocněncem nárokových. Tabulka byla rozdělena na dvě části, a to sice na I. – odměnu a náhradu hotových výdajů podle AT ve znění platném od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024 a II. – odměnu a náhradu hotových výdajů podle AT ve znění platném od 1. 1. 2025 a současně soud doplnil, že celkem byla odměna a náhrada hotových výdajů snížena o 92 700 Kč a proto nemohla být k této částce přiznána odpovídající část DPH, tj. 19 467 Kč.

8. Proti usnesení krajského soudu podal dne 18. 2. 2025 zmocněnec poškozené písemnou blanketní stížnost; avizoval ji písemně odůvodnit do pěti dnů.

9. V odůvodnění stížnosti zaslaném krajskému soudu dne 21. 2. 2025 pak zmocněnec, po rekapitulaci výroku předmětného usnesení, brojí především proti způsobu výpočtu odměny zmocněnce poškozené, která měla v řízení postavení zvlášť zranitelné oběti, z důvodu uvedeného v ustanovení § 2 odst. 4 písm. a) zákona č. 45/213 Sb., o obětech trestných činů, když podle něj rozhodnutí krajského soudu, „není v souladu s aktuální rozhodovací praxí nadřízeného Vrchního soudu v Praze – konkrétně s právním názorem senátu 10 To vrchního soudu, který v nadepsaném trestním řízení vystupoval v postavení odvolacího soudu“. V tomto směru zmocněnec odkázal na dřívější rozhodnutí vrchního soudu ve věcech sp. zn. 10 To 20/2023 a 10 To 94/2024.

10. Dle zmocněnce měla být jeho odměna stanovena podle § 151 odst. 3, odst. 6 tr. ř. za užití § 7 a § 10 odst. 5 AT ve výši 7 100 Kč za každý jeden úkon právní služby při tarifní hodnotě 150 000 Kč, k čemuž příkladem odkazuje na dřívější rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ve věcech pod sp. zn. 10 To 20/2023 a 10 To 94/2024.

11. Dále zmocněnec uvádí, že si je vědom toho, že praxe v současné době obecně rozlišuje úkony zmocněnce na tzv. úkony adhezní a neadhezní a že od 1. 1. 2025 vstoupil v účinnost, nový advokátní tarif, přičemž dle zmocněnce sazba 1 500 Kč za neadhezní úkony právní služby nemůže obstát, k čemuž poukázal na dvě rozhodnutí.

12. Pakliže dle usnesení Vrchního soudu v Praze, a to ze dne 30. 11. 2023, sp. zn. 1 Tmo 22/2023, je honorována odměna zmocněnce v případě neadhezních úkonů částkou 1 500 Kč vždy – v každém trestním případě, má zmocněnec za to, že vrchní soud nastavil rozhodovací praxi v případě odměny za neadhezní úkony zmocněnce zcela rigidně a bez návaznosti na specifika té které trestní věci, zcela bez ohledu na trestní sazbu, náročnost věci na zpracování nebo vynaložené úsilí, a to i např. v případě spáchání zvlášť závažného provinění vraždy.

13. Dále poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 6. 3. 2024, sp. zn. III. ÚS 2936/23, s tím, že tento připomněl, že účast zmocněnce v trestním řízení nelze zúžit pouze na vymáhání adhezní pohledávky, protože často musí poskytovat právní služby extrémně citlivě traumatizovaným lidem.

14. Tuto argumentaci uzavírá tím, že obecné soudy vnímají a bez bližšího zdůvodnění honorují částkou 1 500 Kč i ty úkony, které každý zmocněnec logicky vnímá jako klíčové a připravuje se na ně jako na ty nejzásadnější v celém trestním řízení, např. procesní výslech klienta – poškozeného v rámci přípravného řízení a před soudem.

15. V neposlední řadě zmocněnec poukázal na formální pochybení krajského soudu, když jako jeho sídlo uvedl adresu [adresa] adresy [adresa].

16. V petitu pak zmocněnec navrhuje, aby Vrchní soud v Praze napadené usnesení zrušil a sám rozhodl o stanovení jeho odměny a náhrady hotových výdajů za právní pomoc nezletilé poškozené v částce 197 240,07 Kč.

17. Vrchní soud v Praze jakožto soud příslušný o podané stížnosti zmocněnce rozhodnout shledal, že proti napadenému usnesení je stížnost přípustná a že tato byla podána osobou oprávněnou a v zákonné lhůtě.

18. Vrchní soud stížnost projednal v neveřejném zasedání.

19. Vrchní soud přezkoumal podle ustanovení § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení jakož i řízení, které mu předcházelo, k čemuž je třeba zdůraznit, že vrchní soud důsledně ctí revizní princip, jež stanovuje rozsah přezkumné povinnosti stížnostního orgánu ve stížnostním řízení a jež pro něj zakotvuje jednak oprávnění, jednak povinnost, provést vždy a bezvýjimečně přezkum celého usnesení bez ohledu na to, jaké stížnostní námitky byly ve stížnosti uvedeny (resp. zdali vůbec nějaké byly uvedeny v případě podání blanketní stížnosti).

20. Vrchní soud dospěl k závěru, že stížnost je částečně důvodná.

21. Předně je třeba uvést, že v řízení předcházejícím samotnému napadenému usnesení nebylo zjištěno žádných takových pochybení, která by mohla zakládat zákonný důvod pro zrušení usnesení.

22. Soud prvního stupně postupoval při svém rozhodnutí procesně konformně, když o návrhu zmocněnkyně na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů rozhodla vyšší soudní úřednice.

23. Dle ustanovení § 151 odst. 3 tr. ř. (které se, dle odst. 6, přiměřeně užije i na rozhodování o výši odměny, náhrady hotových výdajů a náhrady za promeškaný čas zvoleného nebo ustanoveného zmocněnce poškozeného, který má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu) o výši odměny a náhradě hotových výdajů v řízení před soudem rozhodne předseda senátu soudu prvního stupně.

24. Dle ustanovení § 12 zákona č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství, vyšší soudní úředník v trestním řízení může, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, provádět veškeré úkony soudu prvního stupně, a to s výjimkou případů vypočtených v písm. a) – g) tohoto ustanovení, mezi něž však usnesení, jímž je rozhodováno o návrhu zmocněnce na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů, zahrnuto není.

25. Vyšší soudní úřednice tak byla příslušná rozhodnout namísto předsedy senátu.

26. Co se týče samotného výroku usnesení, resp. výše přiznané a výše nepřiznané odměny a náhrady hotových výdajů zmocněnce, vrchní soud shledal, že soud prvního stupně pochybil tím, když úkony právní služby provedené dne 17. 7. 2024 honoroval pouze částkou 1 500 Kč za jeden úkon.

27. V prvé řadě je třeba konstatovat, že od 1. 1. 2025 vstoupila v účinnost vyhláška č. 258/2024 Sb., která novelizuje advokátní tarif, mj. ustanovení § 10 odst. 5 AT, podle kterého při zastupování poškozeného v trestním řízení se za tarifní hodnotu považují částky podle odstavce 2. U úkonu právní služby, který je potřebný k uplatnění nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, se za tarifní hodnotu považuje výše přiznané peněžní částky, je-li vyšší než tarifní hodnota určená podle odstavce 2; tarifní hodnota určovaná z výše náhrady nemajetkové újmy v penězích však činí nejvýše částku 500 000 Kč.

28. Podle odst. 2 téhož ustanovení při obhajobě v trestním řízení, nejde-li o věci podle odstavce 1, se považuje za tarifní hodnotu částka

- a) 10 000 Kč, jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje jeden rok,
- b) 40 000 Kč, jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje jeden rok a nepřevyšuje pět let,
- c) 75 000 Kč, jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let a nepřevyšuje deset let,
- d) 113 000 Kč, jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody převyšující deset let anebo za který lze uložit výjimečný trest.

29. Podle ust. § 7 AT sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby činí z tarifní hodnoty

30. 1.; do 500 Kč; 300 Kč,

31. 2.; přes 500 Kč do 1 000 Kč; 500 Kč,

32. 3.; přes 1 000 Kč do 5 000 Kč; 1000 Kč,

33. 4.; přes 5 000 Kč do 10 000 Kč; 1500 Kč,

34. 5.; přes 10 000 Kč do 200 000 Kč; 1500 Kč a 40 Kč za každých započatých 1 000 Kč, o které hodnota převyšuje 10 000 Kč,

35. 6.; přes 200 000 Kč do 10 000 000 Kč; 9100 Kč a 40 Kč za každých započatých 10 000 Kč, o které hodnota převyšuje 200 000 Kč,

7.; přes 10 000 000 Kč; 48300 Kč a 40 Kč za každých započatých 100 000 Kč, o které hodnota převyšuje 10 000 000 Kč.

30. Výše popsáním způsobem, zejména zakotvením principu nutnosti rozlišovat mezi úkony zmocněnce, které jsou potřebné k uplatnění nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení – tzv. adhezní úkony zmocněnce; a těmi, které k uplatnění takových nároků potřebné nejsou – tzv. neadhezní úkony zmocněnce, dal normotvůrce při novelizaci advokátního tarifu jasně najevo, jakým způsobem mají orgány činné v trestním řízení rozhodovat o uplatněných nárocích zmocněnců na odměnu a náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas.

31. Vrchní soud si je rovněž vědom přechodného ustanovení zakotveného v § 15 AT, podle kterého za právní služby poskytnuté přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky – tedy před 1. 1. 2025 – přísluší advokátu nebo komerčnímu právníkovi odměna podle dosavadních předpisů.

32. Dále je třeba zmínit, že vrchní soud, konkrétně senát 10 To, od doby zrušení ustanovení § 12a AT, tedy od 1. 1. 2022 do nabytí účinnosti poslední novelizace vyhláškou č. 258/2024 Sb., tedy do 31. 12. 2024, se při rozhodování o nárocích zmocněnců dlouhodobě přiklání k výkladu postavenému na tom, že při výpočtu odměny za (jakýkoliv, tedy adhezní i neadhezní) jeden úkon právní služby učiněný zmocněncem poškozeného ve smyslu AT má být vycházeno z tarifní hodnoty stanovené dle pravidel obsažených v ustanovení § 10 odst. 5 AT jakožto platné a účinné právní úpravy. Není proto překvapivé, že zmocněnec v odůvodnění své stížnosti poukazuje na dvě rozhodnutí právě tohoto senátu.

33. S ohledem na předmětnou novelizaci advokátního tarifu a zakotvení principu rozlišování mezi tzv. adhezními a neadhezními úkony, byť pro úkony právní služby poskytnuté po 1. 1. 2025, však bylo, po nabytí účinnosti tohoto právního předpisu, na místě přehodnotit dosavadní praxi, resp. výklad daných ustanovení advokátního tarifu tímto senátem, na což ostatně bylo upozorněno již v posledním rozhodnutí o nároku právě tohoto zmocněnce vydaném v roce 2024, konkrétně ve věci vedené pod sp. zn. 10 To 94/2024 (na které sám zmocněnec v odůvodnění stížnosti poukazuje). Již zde vrchní soud uvedl, že: „Taky však lze předeslat, že po nabytí účinnosti zdaleka

nelze vyloučit, že při budoucím rozhodování o odměňování těch úkonů právní služby, na které se ještě bude vztahovat přechodné ustanovení, dojde tímto senátem k přehodnocení stávajícího výkladu.“

34. I když co se týče rozhodování o nárocích zmocněnců na odměnu a náhrady za úkony právní služby poskytnuté v období od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024, tedy při absenci ust. § 12a AT, bylo dosud postupováno výkladem jednotlivých ustanovení advokátního tarifu nastíněným shora, nyní nic nebrání stížnostnímu soudu tento výklad, s ohledem na již zmiňovanou a nyní již účinnou novelizaci advokátního tarifu přehodnotit a při rozhodování o nárocích zmocněnce na odměnu a náhrady za úkony právní služby poskytnuté v období od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024 začít zohledňovat povahu úkonů právní služby poskytnutých zmocněncem, tedy zdali se jedná či nejedná o úkony potřebné k uplatnění nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení.

35. Změně dosud aplikovaného výkladu nebrání ani rozhodovací praxe Ústavního soudu, neboť ten zjevně aprobejuje možnost různých výkladů advokátního tarifu soudy, jak je to zřejmé z rozhodnutí ze dne 3. 10. 2023, sp. zn. IV. ÚS 2201/23 či rozhodnutí ze dne 12. 2. 2013, sp. zn. IV. ÚS 4913/12, ze dne 13. 6. 2013, sp. zn. II. ÚS 2258/10 a ze dne 12. 2. 2013, sp. zn. IV. ÚS 4913/12.

36. Lze odkázat na dřívější praxi senátu 7 To Vrchního soudu v Praze, která je podrobně shrnuta v jeho usnesení ze dne 14. 6. 2022, sp. zn. 7 To 32/2022. V tomto usnesení se senát 7 To velmi podrobně zabýval dopady vyhlášky č. 406/2021 Sb. novelizující advokátní tarif, již bylo celé ust. § 12a advokátního tarifu s účinností od 1. 1. 2022 zrušeno, kdy v bodě 29. odůvodnění usnesení uvedl k této zásadní novele následující:

„Na jejím základě totiž došlo mimo jiné i ke zrušení § 12a odst. 2 AT, což ve své podstatě zavedlo odbourání doposud platné maximální hranice odměny zvoleného či ustanoveného zmocněnce poškozeného, jenž má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu, v trestním řízení ve výši 5 000 Kč. Zrušení horního limitu sazby mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby by v konečném důsledku mohlo vést k neúměrnému navyšování odměn zmocněnců poškozených v porovnání s odměnami obhájců, kteří mají v trestním řízení nepochybně významnější a zpravidla rovněž aktivnější roli. Stejně tak může velice snadno nastat situace, kdy takto stanovená výše odměny a náhrady hotových výdajů zmocněnce poškozeného bude převyšovat dokonce i samotný přiznaný adhezní nárok. Nelze přitom odhlédnout od toho, že shora naznačený způsob odměňování zmocněnců poškozených bude představovat obrovskou finanční zátěž nejen pro státní rozpočet, ale zejména pak pro obviněné, kteří jsou v případě pravomocného odsouzení v zásadě povinni státu takto vzniklé náklady nahradit.“

37. V citovaném rozhodnutí sp. zn. 7 To 32/2022, byl položen základ postupu pro výpočet mimosmluvní odměny u těch úkonů právní služby, jež byly učiněny po 1. 1. 2022. Ten spočívá v zásadě v rozlišování toho, zda jde o, „úkon právní služby, který směřuje a je potřebný k účelnému uplatnění nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení“ či nikoliv, díky čemuž je pak možno významně diferencovat i odměnu za tyto dvě kategorie úkonů.

38. Z rozhodnutí vrchního soudu sp. zn. 7 To 32/2022, plyne, že právě uplatněním takového principu a restriktivním výkladem ust. § 10 odst. 5 advokátního tarifu je třeba reagovat na legislativní změnu, a že je to, „nezbytnou reakcí na to, aby nevznikaly zjevné disproporce mezi odměňováním obhájců a zmocněnců...“. Dle odůvodnění tohoto usnesení vrchního soudu, „tam, kde zmocněnec poskytuje úkon právní služby v rámci adhezního řízení, který směřuje a je potřebný k účelnému uplatnění nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, má nárok na odměnu stanovenou podle pravidel § 10 odst. 5 AT“ (následně je pak dán demonstrativní výčet takových úkonů – první porada s klientem včetně

převzetí a přípravy zastoupení; písemné podání nebo návrh ve věci samé stran nároku poškozeného; účast na jednání před soudem v případě jednak přednesu návrhu na uložení povinnosti obžalovaného k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích způsobené trestným činem nebo k vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem, jednak v případě přednesu závěrečné řeči a v sepisu odvolání), zatímco u těch úkonů právní služby, k nimž jsou zmocněnci poškozených oprávněni bez ohledu na to, zda je ve věci vedeno adhezní řízení či nikoliv (§ 43 odst. 1 tr. řádu), se potom uplatní tarifní hodnota uvedená v § 9 odst. 1 AT, podle kterého nelze-li hodnotu věci nebo práva vyjádřit v penězích nebo lze-li ji zjistit jen s nepoměrnými obtížemi a není-li dále stanoveno jinak, považuje se za tarifní hodnotu částka 10 000 Kč.

39. Tento názor je pak dovozován především z výkladu slovního spojení, ve věci náhrady újmy“ v ust. § 10 odst. 5 AT, jež má představovat zjevný odkaz na adhezní řízení, jehož podstata a vliv na odměnu zmocněnce jsou pak v odůvodnění předmětného usnesení dále podrobně rozebírány.

40. Zde je třeba poznamenat, že Ústavní soud ve svém senátním rozhodnutí ze dne 3. 10. 2023, sp. zn. IV. ÚS 2201/23, právě tento postup svým způsobem aproboval, když pro zjevnou neopodstatněnost odmítl ústavní stížnost jiné zmocněnkyně v jiné věci, v níž byl tento postup aplikován, a explicitně k němu uvedl, že, „zde akceptoval přístup obecných soudů, které hodnotily úkony právní služby podle jejich obsahu, a zda tyto úkony nebyly z hlediska účelu zastoupení při celkovém zohlednění průběhu trestního řízení neúčelné“.

41. S ohledem na dosud uvedené a vzhledem k tomu, že normotvůrce dal novelizací advokátního tarifu dostatečně jasně najevo, jakým způsobem má být o nárocích zmocněnců na odměnu a náhradu nadále rozhodováno, nezbyvá tomuto senátu, než se ve svém výkladu advokátního tarifu týkajícího se otázky odměňování za úkony právní služby poskytnuté i v období od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024 přiklonit k rozlišování úkonů poskytnuté právní služby zmocněncem na úkony tzv. adhezní a neadhezní.

42. Samozřejmě, že i když tento senát nově aplikoval právě tento výklad, bylo nadále nutno respektovat zákaz reformce in peius (za situace, kdy tabulka je součástí nikoli výroku, ale pouze až obsažena odůvodnění, se tento zákaz ovšem vztahoval a vztahuje pouze k celkové částce ve výroku usnesení) a bylo nutno též respektovat i základní princip ovládající řízení, jehož předmětem je rozhodování o vyúčtování advokáta – to je totiž svou povahou řízením návrhovým, v němž je soud návrhem advokáta vázán, což v praxi vede k tomu, že není oprávněn k přiznání jakékoliv částky nad rámec uplatněného návrhu.

43. Zmocněnec zde svůj původní návrh v rámci stížnostního řízení nijak nemodifikoval, když v petitu své stížnosti znovu navrhl, aby mu vrchní soud na odměně a náhradě hotových výdajů za právní pomoc nezletilé poškozené přiznal právě částku 197 240,07 Kč, tedy částku, která se shoduje s původním návrhem zmocněnce učiněným vůči soudu prvního stupně. Bylo tedy nutno nadále vycházet z původního návrhu, jehož součástí tvořily dvě zásadní přílohy – přehled úkonů s jejich datací s požadovanou částkou a přehled cest s jejich datací s požadovanou částkou.

44. Rovněž je nutno uvést, že byť stěžovatel zdůrazňuje nutnost poskytování psychické, resp. neprávní podpory poškozeným, což vrchní soud naprosto nepochybně, tak ale muselo být vycházeno z toho, že advokátní tarif upravuje odměňování úkonů jediné za právní služby.

45. S ohledem na výše uvedené vrchní soud zejména jednotně vycházel z tarifní hodnoty uvedené v ust. § 10 odst. 2 a odst. 5 AT (v kombinaci s bodem 5. ust. § 7 AT), pročež jen částečně vyhověl stížnosti zmocněnce.

46. Důvody, proč vrchní soud napadené usnesení zrušil a nově rozhodl, lze shrnout následovně.

47. Jediný nesprávný postup v určení výše odměny zmocněnce za poskytnuté úkony právní služby odvíjející se od rozlišení povahy úkonů byl shledán ten v případě výpočtu odměny za účast při

hlavním líčení u Krajského soudu v Českých Budějovicích dne 17. 7. 2024, a to z následujících důvodů.

48. Krajský soud správně určil, že vzhledem k tomu, že se hlavní líčení konalo od 8:30 do 11:35 hod. a následně od 13:00 do 14:30 hod, tak se v daném případě jednalo celkem o 3 úkony právní služby.

49. Nesprávně však krajský soud přistoupil k otázce odměňování za tyto úkony, když s odůvodněním, že: „zmocněnec nepřenesl návrh na náhradu nemajetkové újmy, pouze odkázal na písemný návrh“, tyto úkony soud prvního stupně vyhodnotil jako neadhezní povahy a přiznal za ně odměnu ve výši 1 500 Kč za jeden úkon, celkem tedy 4 500 Kč.

50. Z protokolu o hlavním líčení ze dne 17. 7. 2024 (č.l. 509) vyplývá, že předseda senátu nejprve konstatoval písemně uplatněný nárok nezletilé poškozené, která se připojila s požadavkem na náhradu nemajetkové újmy způsobené duševními útrapami ve výši 150 000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z této částky ve výši 13,25 % ročně za dobu od 19. 7. 2024 do zaplacení (viz č.l. 458 a násl.) a zmocněnec pak v rámci hlavního líčení toliko dodal, že na podaném návrhu se nic nezměnilo a jeho klientka – nezletilá poškozená na nároku trvá tak, jak byl uplatněn.

51. Byť zmocněnec tak ve svém projevu skutečně toliko odkázal na písemně podaný návrh, odvíjelo se to ale od procesního postupu soudu, jenž ne plně respektoval úpravu dle trestního řádu. Jestliže poškozená byla zastoupena zmocněncem a ten byl u hlavního líčení osobně přítomen, mělo mu být dáno slovo k přednesu připojení se poškozené k trestnímu řízení. Lze tak mít za to, že v daném případě, vzhledem k osobní účasti zmocněnce na hlavním líčení, se jedná o úkon právní služby v rámci adhezního řízení, který směřoval a byl potřebný k účelnému uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy v penězích. V takovém případě je třeba tento honorovat nikoliv částkou 1 500 Kč za úkon, nýbrž částkou, kterou zmocněnec požadoval ve svém vyúčtování, tedy částkou 7 100 Kč za úkon, celkem za 3 úkony částkou 21 300 Kč.

52. Ve zbylém rozsahu, co se týče určení výše odměny za jednotlivé poskytnuté úkony právní služby zmocněncem, postupoval krajský soud v souladu s ustanoveními advokátního tarifu, jakož i s relevantní judikaturou.

53. K tomu lze dále uvést, že pokud jde následující úkony právní služby – účast zmocněnce při vyšetřovacích úkonech dne 26. 5. 2023 (výslech nezletilé poškozené [příjmení]. [příjmení], svědkyně [příjmení]. [příjmení], v té době obviněného [příjmení]. [příjmení] – celkem 4 úkony), účast zmocněnce při vyšetřovacích úkonech dne 16. 8. 2023 (doplňující výslech v té době obviněného [příjmení]. [příjmení] – 1 úkon), účast zmocněnce při vyšetřovacích úkonech dne 27. 10. 2023 (výslech svědků [příjmení]. [příjmení] a S. [příjmení] – celkem 2 úkony), účast zmocněnce při vyšetřovacích úkonech dne 15. 11. 2023 (výslech svědků [příjmení]. [příjmení] a R. [příjmení] – celkem 2 úkony), prostudování spisu při skončení vyšetřování dne 6. 3. 2024 (1 úkon), účast zmocněnce při hlavním líčení dne 18. 7. 2024 (celkem 3 úkony), účast zmocněnce při veřejném zasedání u odvolacího soudu dne 7. 1. 2025 (celkem 1 úkon), jakož i dostavení se zmocněnce k nekonanému výslechu obv. [příjmení]. [příjmení] dne 25. 5. 2023 (za 1/2 úkonu) – tyto byly krajským soudem správně vyhodnoceny, i s ohledem na judikaturu v této otázce, jako úkony neadhezní povahy a byly správně odměňovány částkou 1 500 Kč za úkony právní služby poskytnuté v období od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024, resp. částkou 5 620 Kč za úkony právní služby poskytnuté po 1. 1. 2025.

54. Celkově tak byla zmocněnci na odměně za poskytnuté právní služby nyní nově přiznána částka 74 820 Kč.

55. Dále krajský soud sice pochybil při výpočtu náhrady cestovních výdajů při jízdě osobním automobilem dne 25. 5. 2023 při cestě z [obec] do [obec] a zpět, když zmocněnci jako náhradu přiznal částku 713,01 Kč, namísto postupem dle § 13 odst. 1, odst. 5 AT a § 157, 158 zákona č. 262/2006 Sb. a podle vyhlášky č. 467/2022 Sb. správně vypočtené částky 705,60 Kč, avšak

v celkovém součtu krajský soud přiznal jako náhradu cestovních výdajů částku 1 377,31 Kč, přičemž když se od této částky odečte částka představující cestovní náhrady za cestu ze dne 15. 11. 2023 ve výši 671,71 Kč, tak se dospěje již ke správně vypočtené částce 705,60 Kč. Proto toto pochybení vrchní soud toliko korigoval v rámci tabulky uvedené níže v odůvodnění tohoto usnesení, nikoliv však ve výroku v celkově přiznané částce za odměnu a náhrady zmocněnci.

56. Co se pak týče výše náhrady DPH, ta musela být stanovena nově s ohledem na výše uvedenou korekci. Stížnostním soudem byla vypočítávána z částky 87 108,32 Kč; nově tak náhrada 21 % DPH představuje částku 18 292,75 Kč.

57. Závěrem vrchní soud upozorňuje na dílčí nepřesnosti napadeného usnesení.

58. Jednak na nesprávně uvedené sídlo zmocněnce ve výroku, kdy na tuto skutečnost upozornil sám zmocněnec a kdy místo chybně uvedené adresy,, [obec], [ulice a číslo]“ měla být správně uvedena skutečná adresa zmocněnce,, [adresa]“, přičemž toto pochybení vrchní soud ve výroku tohoto usnesení rovněž napravil.

59. Dále krajský soud, co se týče úkonu účasti zmocněnce při veřejném zasedání u Vrchního soudu v Praze dne 7. 1. 2025 uvedl, že tento trval od 9:30 do 10:50 hod., aniž by zohlednil přestávku, která byla od 10:20 do 10:40 hod. Tato přestávka však neměla vliv na určení počtu úkonů, a tedy ani na výši odměny zmocněnce, a proto tuto skutečnost uvádí stížnostní soud pouze na okraj.

60. Poslední nesprávností, a to evidentně vzniklou chybou v psaní, je vymezení časového trvání úkonu právní služby – účasti zmocněnce při hlavním líčení dne 8. 8. 2024, kdy jako počátek hlavního líčení krajský soud uvedl čas,, 8 8:30 hod.“ namísto správného údaje,, 8:30 hod.“ S ohledem na skutečnost, že se jednalo o písařskou chybu, tak ani tato neměla vliv na správné určení výše odměny zmocněnce.

61. Pro přehlednost je na závěr tohoto usnesení vložena tabulka, z níž lze vyčíst výši odměny zmocněnce za jednotlivé úkony právní služby, výši náhrady hotových výdajů, výši náhrady cestovních výdajů, výši náhrady promeškaného času a výši náhrady DPH, jež mu byly vrchním soudem přiznány.

I. Odměna a náhrada hotových výdajů podle advokátního tarifu ve znění platném od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2024

1. Odměna za úkony právní služby (§ 7, § 10, § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1966 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů)

; Datum; Úkon právní služby; Výše mimosmluvní odměny

2022

1.; 27. 10. 2022; Převzetí a příprava zastoupení poškozené (§ 11 odst. 1 písm. a) AT) – 1 úkon právní služby; 7 100 Kč

2023

2.; 26. 5. 2023; Účast při vyšetřovacích úkonech – výsledk nezl. pošk. [jméno]. [příjmení] v době od 9:04 do 10:30 hod., sv. K. [příjmení] v době od 10:45 do 13:27 hod., obv. [příjmení]. [příjmení] v době od 13:41 do 15:22 hod. (§ 11 odst. 1 písm. e) AT) – 4 úkony právní služby; 6 000 Kč

3.; 16. 8. 2023; Účast při vyšetřovacích úkonech – pokračující výsledk obv. [příjmení]. [příjmení] v době od 10:00 do 10:20 hod. (§ 11 odst. 1 písm. e) AT) – 1 úkon právní služby; 1 500 Kč

4.; 27. 10. 2023; Účast při vyšetřovacích úkonech – výsledk sv. M. [příjmení] v době od 9:30 do 11:25 hod., sv. S. [příjmení] v době od 11:30 do 12:10 hod. (§ 11 odst. 1 písm. e) AT) – 2 úkony právní služby; 3 000 Kč

5.; 15. 11. 2023; Účast při vyšetřovacích úkonech – výsledk sv. K. [příjmení] v době od 13:00 do 14:30 hod., sv. R. [příjmení] v době od 14:40 do 15:25 hod. (§ 11 odst. 1 písm. e) AT) – 2 úkony právní služby; 3 000 Kč

2024

6.; 6. 3. 2024; Prostudování spisu při skončení vyšetřování v době od 9:00 hod. do 9:45 hod. (§ 11 odst. 1 písm. f) AT) – 1 úkon právní služby; 1 500 Kč

7.; 6. 6. 2024; Další porada s klientkou přesahující jednu hodinu (§ 11 odst. 1 písm. c) AT) – 1 úkon právní služby; 7 100 Kč

8.; 7. 6. 2024; Sepis a podání písemného návrhu na náhradu nemajetkové újmy (§ 11 odst. 1 písm. d) AT) – 1 úkon právní služby; 7 100 Kč

9.; 17. 7. 2024; Účast na hlavním líčení u Krajského soudu v Českých Budějovicích v době od 8:30 hod. do 11:35 hod. a od 13:00 do 14:30 hod. (§ 11 odst. 1 písm. g) AT) – 3 úkony právní služby; 21 300 Kč

10.; 18. 7. 2024; Účast na hlavním líčení u Krajského soudu v Českých Budějovicích v době od 8:30 hod. do 10:40 hod. a po přestávce přesahující 2 hodiny od 13:00 do 14:25 hod. (§ 11 odst. 1 písm. g) AT) – 3 úkony právní služby; 4 500 Kč

11.; 8. 8. 2024; Účast na hlavním líčení u Krajského soudu v Českých Budějovicích v době od 8:30 do 9:55 hod. a od 10:30 do 11:00 hod. (§ 11 odst. 1 písm. g) AT) – 1 úkon právní služby; 7 100 Kč

Odměna za úkony právní služby celkem 69 200 Kč

2. Náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 1, odst. 3, odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů)

; Hotový výdaj; Výše náhrady

1.; Režijní paušál za 20 úkonů právní služby á 300 Kč; 6 000 Kč

Náhrada hotových výdajů celkem 6 000 Kč

3. Náhrada cestovních výdajů (§ 13 odst. 1, odst. 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů)

; Datum; Cestovné; Výše náhrady

1.; 25. 5. 2023; [obec] – [obec] a zpět (92 km, vozidlo VW Passat); 705,60 Kč

2.; 15. 11. 2023; [obec] – [obec] a zpět (92 km, vozidlo VW Golf); 671,71 Kč

Náhrada cestovních výdajů celkem 1 377,31 Kč

4. Náhrada promeškaného času (§ 14 odst. 1 písm. a), odst. 2, odst. 3, odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů)

; Datum; Důvod náhrady; Výše náhrady

1.; 25. 5. 2023; Náhrada za promeškaný čas za dostavení se k nekonanému výsledku obv. [příjmení]. [příjmení] (za ½ úkonu) (§ 14 odst. 2 AT); 750 Kč

2.; 25. 5. 2023; Náhrada za promeškaný čas strávený cestou k úkonu právní služby a zpět (2x účtovaná půlhodina á 100 Kč) (§ 14 odst. 1 písm. a), odst. 3, odst. 4 AT); 200 Kč

3.; 15. 11. 2023; Náhrada za promeškaný čas strávený cestou k úkonu právní služby a zpět (2x účtovaná půlhodina á 100 Kč) (§ 14 odst. 1 písm. a), odst. 3, odst. 4 AT); 200 Kč

Náhrada promeškaného času celkem 1 150 Kč

Odměna a náhrada celkem bez DPH 77 727,31 Kč
Odměna a náhrada celkem i s DPH (po zaokrouhlení) 94 050,05 Kč

II. Odměna a náhrada hotových výdajů podle advokátního tarifu ve znění platném od 1. 1. 2025

1. Odměna za úkony právní služby (§ 7, § 10, § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1966 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů)

; Datum; Úkon právní služby; Výše mimosmluvní odměny

2025

1.; 7. 1. 2025; Účast při veřejném zasedání u Vrchního soudu v Praze v době od 9:30 do 10:20 hod. a od 10:40 do 10:50 hod. (§ 11 odst. 1 písm. g) AT) – 1 účtovaný úkon právní služby;
5 620 Kč

Odměna za úkony právní služby celkem 5620 Kč

2. Náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 1, odst. 3, odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů)

; Hotový výdaj; Výše náhrady

1.; Režijní paušál za 1 úkon právní služby á 450 Kč; 450 Kč

Náhrada hotových výdajů celkem 450 Kč

3. Náhrada cestovních výdajů (§ 13 odst. 1, odst. 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů)

; Datum; Cestovné; Výše náhrady

1.; 7. 1. 2025; [obec] – [obec] a zpět (92 km, vozidlo VW Passat); 2 261,01 Kč

Náhrada cestovních výdajů celkem 2 261,01 Kč

4. Náhrada promeškaného času (§ 14 odst. 1 písm. a), odst. 3, odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů)

; Datum; Důvod náhrady; Výše náhrady

1.; 7. 1. 2025; Náhrada za promeškaný čas strávený cestou k úkonu právní služby a zpět (7x účtovaná půlhodina á 150 Kč) (§ 14 odst. 1 písm. a), odst. 3, odst. 4 AT); 1 050 Kč

Náhrada promeškaného času celkem 1 050 Kč

Odměna a náhrada celkem bez DPH 9 381,01 Kč

Odměna a náhrada celkem i s DPH (po zaokrouhlení) 11 351,01 Kč

III. Odměna a náhrada hotových výdajů podle advokátního tarifu celkem

Odměna a náhrada celkem bez DPH 87 108,32 Kč

Odměna a náhrada celkem i s DPH (po zaokrouhlení) 105 401,07 Kč

62. Z důvodů shora uvedených rozhodl Vrchní soud v Praze tak, jak ve výrocích tohoto usnesení uvedeno.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná.

Praha 9. dubna 2025

JUDr. Ivo Skoupý
předseda senátu